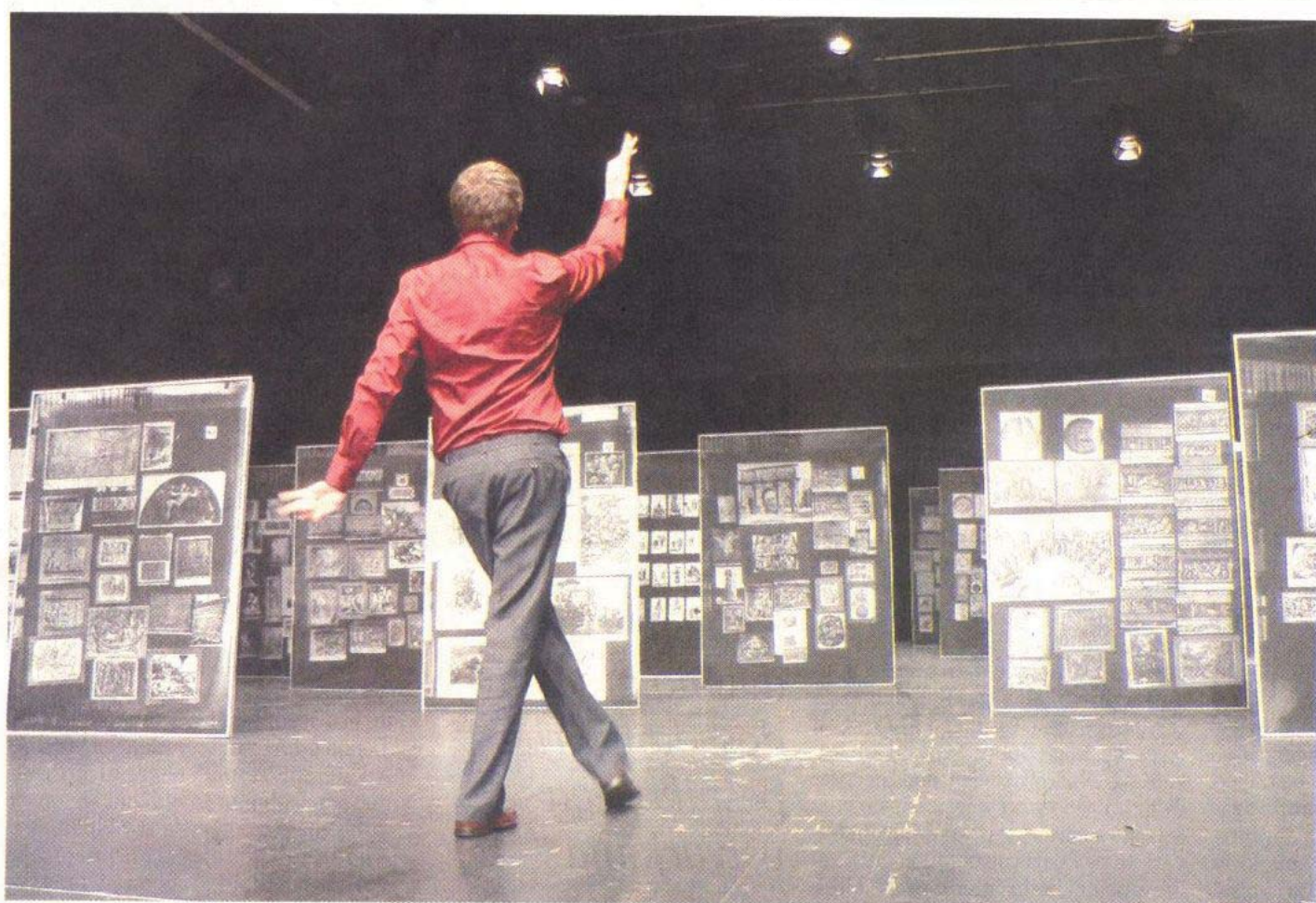

Večer, 18.10.2010

Stran: 14
Rubrika: Reportaže, ljudje
Žanr: reportaža
Površina članka: 750 cm²

Performance Antonie Baehr

Onkraj (spolnih in) umetniških okvirov

Stran: 14
 Rubrika: Reportaže, ljudje
 Žanr: reportaža
 Površina članka: 750 cm²

Koreografinja in performerka Antonia Baehr

TAJA KORDIGEL

Na festivalu Mesto žensk, ki se je včeraj končal in je s svojim raznolikim programom deset dni gostoval na številnih ljubljanskih lokacijah, je nastopila tudi **Antonia Baehr**. Mednarodno priznana koreografinja, performerka, predstavnica umetniške queer scene in Berlinčanka nastopa na odrih širom po svetu.

Glede na to, da je ime festivala Mesto žensk: si predstavljate življenje v mestu le z ženskami?

“Že festival mi je všeč. (smeh) Navadno namreč na takih festivalih prevladujejo moški, pred kulisami in za njimi. Zgodba o tem, da so razlike med spoloma v poslovnem svetu (in ne samo tam) prava norost, je zljaznana tema, ki ne zahteva nepotrebnega razpravljanja, saj so bili vsi možni aspekti že ničkolikokrat prežvečeni. Pa vendar, četudi so nam moški mnogokrat prav zaradi spolnih družbenih preferenc v napoto, si vendar le stežka predstavljam živeti v mestu samo z ženskami. Sploh zato, ker sem tudi sama moški - in ženska hkrati.”

Hkrati?

“Ko me ljudje vprašajo, katerega spola sem, jim povem, da lahko izberejo sami. To je namreč stanje, ki se nenehno spreminja. Ni ga mogoče opredeliti permanentno.”

“Tista, ki se veliko smeje”

Pa vendar - ko greste v trgovino Zara, se sprehajate enkrat na moškem, drugič na ženskem oddelku?

“(smeh) V Zari ne nakupujem, pač pa v retro trgovinah - navadno na moškem oddelku.”

Pravzaprav poznate odgovor na vprašanje, ki si ga je gotovo (vsaj enkrat) postavila vsaka ženska: je v življenju lažje biti moški?

“Preživljati puberteto na jugu Francije mi je bilo kot moškemu v (očitno) ženskem telesu precej oteženo. Danes pa je biti koreograf zagotovo lažje, če si moški.”

Opredelelitev socialnega spola pa je vplivala tudi na vaš smeh.

“Kot mladostnica sem se veliko smejala. Ko pa sem v najstništvu postala moški, se je to spremenilo. Zaradi spremembe spola me je namreč okolica začela jemati veliko bolj resno. Danes se smejim kot pravi moški - po žensko.”

Vaša predstava Smeh, s katero ste gostovali tudi v ljubljanskem Mestu žensk, je nastala med eksistencialnim pogovorom same s seboj. Zanimivo: navadno se tovrstni pogovori dogajajo ob življenjskih prelomnicah, ki jih pogosto povzročijo okoliščine. Pa vendarle je naslov “končnega produkta” Smeh - torej nekaj veselega.

“Ni šlo za klasično eksistencialno iskanje. Med nastajanjem predstave sem namreč prosila svoje prijatelje, da mi prilepijo etiketo, kot jo na primer prilepiš nekemu, ki ga vidiš na drugi strani ceste. V en glas so se strinjali: jaz sem tista, ki se veliko smeje. Šla sem korak dlje in jih spodbudila, da za moj rojstni dan, ki se je takrat bližal, zapišejo moj smeh kot partituro, torej tako, kot ga slišijo oni. Prejela sem jih dvajset, z njimi šla v studio in zapisane darilne partiture vadila. Takrat so bili ob meni tudi obdarovalci, torej avtorji zapisanega smeha, ki so me nemalokrat popravljali ob tem, kako doživljajo moj način smejanja. V predstavi Smeh predstavljam deset tako naučenih svojih smehov.”

Širitev že obstoječega

Vas je katero med darili preseñetilo?

“Nikakor. Še danes sem preseñeena, koliko horizontov sem spregledala, ki jih do tedaj o sebi nisem poznala. Za to predstavo velja kuharska zakonitost - več sestavin uporabiš, boljše je. Razsežnost kreativnosti v predstavi je toliko večja prav zaradi velikega števila vpletenih smejalno-prijateljskih avtorjev.”

Antonia Baehr: “Danes se smejim kot pravi moški - po žensko.”

“Podarjene” vrste smejanja pa v predstavi izražate skozi nekonvencionalne okvire. Presegate konvencionalne dimenzije smejanja, kot so humor, šaljivost in veselje.

“Da. Smeh nista le obrazna mimika in zvok. Ko se smeješ, lahko to izražaš s plesom in drugimi telesnimi gibi. Smeh je lahko drama in konotacija najrazličnejših izrazov. Med nastajanjem predstave sem si želela najti gesto, ki vsebuje vse plasti smejočih umetniških form. In iz tega izhaja moja koreografija.”

Gre za pobeg od preutesnjenih okvirov in za iskanje novih dimenzij?

“Ne gre za bežanje, gre za širitev že obstoječega. Moje delo odpira vprašanja o prebijanju mej umetniških žanrov. Tako smeh prebije telesni okvir, gre ven in nadaljuje svojo pot v svet. Ne moremo reči, kaj je moja umetnost. Če rečem, da je koreografsko delo, nekaj manjka. Če ga poimenujem koncert, spet nekaj manjka, in če trdim, da je performerska umetnost, izraz še zmeraj ne bo zajemal vsega. Enostavno ne sodi v noben okvir. Kakor tudi definicija moje spolne identifikacije, ki temelji na podobni indiferenčnosti.”

Odraščali ste v Franciji, danes pa bivate v Berlinu. Kako doživljate mednarodno kulturo smejanja?

“Zelo različno. To se danes kaže še toliko bolj - v krajših časovnih intervalih, ko gostujem na tujih odrih. Prav ta predstava

resnično širi meje naših skoraj stereotipnih predstav, ki nas uokvirjajo. Pravkar sem bila namreč na Japonskem, kjer smo pričakovali zelo tiho publiko z malo odzivnosti. In presenečenje: smejali so se ne samo veliko, temveč tudi zelo glasno.”